

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyně JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **V. H.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2012, č. j. 490 507 416, vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 4 Ad 26/2013, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudkyni Městského soudu v Praze Mgr. Daně Černovské,

t a k t o:

Soudkyně Městského soudu v Praze Mgr. Dana Černovská **není vyloučena** z projednávání a rozhodování věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 4 Ad 26/2013.

Odůvodnění:

Žalobou ze dne 23. 5. 2013 se žalobce domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované ve věci přiznání starobního důchodu.

Návrhem podaným v zákonné lhůtě uplatnil žalobce námitku podjatosti vůči ve výroku uvedené soudkyni Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Důvod podjatosti spatřuje v tom, že tato soudkyně byla členkou senátu složeného ještě z Mgr. Jirího Tichého a JUDr. Miroslavy Hrehorové, který dne 28. 11. 2012 vynesl rozsudek, č. j. 12 A 3/2012-76, v nepřítomnosti žalobce v jeho neprospěch, i přesto, že doručil soudu jasné důkazy k nečinnosti žalované. Městský soud tyto okolnosti ve výše uvedeném rozsudku ignoroval, což je konkrétní skutečnost, ze které je dovozována podjatost v dalším řízení. Další důvod podjatosti dovozuje žalobce z toho, že na jeho žádost o obnovení soudního řízení ve věci sp. zn. 12 A 3/2012 bylo reagováno soudem tak, že právo na obnovení soudního jednání mají pouze politické strany, nikoliv řádný občan České republiky.

Ve svém vyjádření k podané námitce podjatosti Mgr. Dana Černovská uvedla, že nemá žádný poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům a není jí známa žádná skutečnost, pro kterou by byl dán důvod pro její vyloučení z projednání a rozhodnutí této věci. Obdobně se vyjádřili i JUDr. Miroslava Hrehorová a Mgr. Jirí Tichý. S těmito vyjádřeními byla věc předložena k rozhodnutí podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud se zabýval tím, zda námitka podjatosti je relevantní ve vztahu k Mgr. Daně Černovské, proti níž tato námitka žalobce směřuje.

Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 s. ř. s., podle kterého jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce však nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.* Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. *účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může*

namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Podjatost soudce také zasahuje do principu nezávislosti soudce. Soudce lze z projednávání a rozhodnutí přidělené věci vyloučit pouze výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávání věci, tedy zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, vztahem srdečně přátelským (či naopak vzájemně nepřátelským), může jít také o vztah ekonomické závislosti.

K námitce žalobce, dle které je podjatost dána z toho důvodu, že Mgr. Dana Černovská byla členkou senátu, který rozhodl v neprospěch žalobce ve věci sp. zn. 12 A 3/2012, ani nevyhověl jeho návrhu na obnovu soudního řízení v téže věci, zdejší soud uvádí, že jde-li o důvody uvedené v druhé větě § 8 odst. 1 s. ř. s (tj. vyloučení soudce z důvodu jeho podílu na předchozím soudním řízení), pak smysl a účel tohoto ustanovení spočívá ve vyjádření principu instanční oddělenosti řízení před jednotlivými funkčně příslušnými soudy jako záruky vnitřní nezávislosti soudní soustavy, a tím i práva každého na spravedlivý proces. S ohledem na specifika správního soudnictví je nutno pojem „předchozí soudní řízení“ interpretovat tak, že tutéž věc nemůže u krajského soudu a poté u Nejvyššího správního soudu projednávat a rozhodovat stejný soudce.

V daném případě ovšem taková situace nepřipadá v úvahu. Jmenovaná soudkyně se ani nepodílela na rozhodování ve správním řízení. Brojí-li žalobce proti tomu, že jmenovaná se podílela na rozhodnutí v jeho neprospěch v jiné právní věci, pak je třeba poukázat na § 8 odst. 1 s. ř. s., kde je výslovně uvedeno, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Rozhodovací činnost, respektive právní názory soudců na určitou otázku, proto nemohou samy o sobě zakládat důvod k jejich podjatosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2004, č. j. Nao 13/2004 - 54, publ. pod č. 433/2005 Sb. NSS, všechna zde citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

Ze všech shora uvedených důvodů rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. prosince 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu